

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Juniores petulantes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

*Evander gelida monstrat sub rupe Lupercal,
Parrhasio dictum Panos de more Lycai.*

En. lib. 2.

Ceterum apud Argivos Cyoniae Deæ propter partus facilitatem sacri erant. Sed animadvertendum est plerisque locis Cyoniae vocabulum corruptum esse scriptorum negligentia, qui lyoniam fecere: vel quod arbitrati sunt à solvendi partum facilitate vocabulum corformatum. Apud Lacedæmonios Marti Canis propter audaciam & invadendi promptitudinem offerebatur: eorum enim ephēbi inter se certaturi, priusquam certamen inirent, Canis catulum illi Deo, utpote fortissimo, victimam ex cicuribus validissimam offerre se arbitrabantur. Ex aliis Græcis nemo, ut Paulanias ait, præter Colophonios, talibus sunt operati: hi enim Catellam nigram Triviæ sacrificabant. Et Caribus mos fuit Canem immolare, unde *καρῶν θύμα*. Erant & Canaria apud Romanos auspicia, Canaria quibus apud Catulariam portam rutilæ Canes, non procul scilicet à rubro colore, sacrificabantur, ut *quid.* ait Attejus Capito, cum pro frugibus contra uredines atque sævitiam Caniculæ sideris faciebant. De sacrificio huiusmodi Ovid. Factorum 4.

*Pro Cane sidereo Canis hic imponitur aris,
Et quare fiat nil nisi nomen habet.*

Plerique tamen ideo factum dicunt, ut flavescens fruges ad maturitatem perducerentur. Sidus enim Caniculæ frugibus est admodum inimicum. Non ignoramus autem Thracas cum alibi, tum Præcipue in Zerintho Samothraciæ antro, nihil fere libentius immolare, & epulari solitos, quam Canem, memorabili Euripidis nece, qui propter mactatum ab eo Canem, (ut nonnulli ajunt,) ab Archelai Canibus interceptus, miserime laceratus est. Quamvis alii dicant Aridei Macedonis, & Crateri Thessali invidorum opera, quod gratia plurimum polleret apud regem, Canes eas immittas fuisse, corrupto pecunia Lysimacho, earum curatore.

IMPRUDENTIA. CAP. XXXIII.

Nam id quoque Canis est significatum, eaque de causa apud Homerum Helena se Canem accusat: quod abominanda tot malorum causa atq; author fuerit, ita Heclorem allocuta dicitur *ὀϊσὶο κύνος κακομηχανὴν ὀκρῆσθην*. Apud eundem Agamemnon quoque accusatus ab Achille *κύνος ὄμματ' ἔχειν*. Nam, ut apud Pollucem legimus, Canis oculum habere dicitur is, qui nimio plus impudens est, cui si etiam importunitatem adjeceris, Homeri ejusdem *κύνος ὄμματ' ἔχειν* feceris pro impudentissimo, Muscæ scilicet & canis ingenio copulato. Cynomyjam Euthymius sylvestris Muscæ genus agnoscit, quod inter cætera Muscarum genera est impudentissimum, de qua Psalm. 77. quamquam super hæc alibi. Hanc Catullus impudentiam expressit, ubi Acmen codicillos reddere pernegantem, Canem censet appellandam. Et Mathematici impudentem litigatorem ostensuri, duobus Zodiaci locis canino capite hominem statuunt; secundo quippe Arietis gradu, & Capricorni xvii. Sed nos hic de ea loquimur impudentia, qua quis fretus, projustitia vel pietate audeat unumquemque vel ex potentioribus hominem erroris admonere, vel impunitatis arguere, dummodo spes profectus affulgeat, nec importuna temeritatis in vitium prolabatur.

PETULANTES JUNIORES. CAP. XXXIV.

Non præteribo hic militarem ordinem eorum, qui PETULANTES JUNIORES appellabantur, sub magistro militum per Illyricum: ii enim, ut assumptum nomen hieroglyphica pictura testarentur Canem luteum in rubra parma præferebant, in cujus medio orbis erat coloris lutei Canis, superne pedibus, quoad fieri poterat, exporrectis. Sane quidem, ut veterum quorundam est interpretatio, in Divinis literis Romani milites, qui Pilato præfidi adfistebant, Canes vocantur.

Pilati Canes,

tur, uti Psalm. 22. *Circum dederunt me Canes multi*, quippe qui secundum legem immundi censerentur, atque admodum etiam impudentes essent, conspuendo sacrosanctam Domini faciem, caput ejus arundine percutiendo, coronam spineam affigendo, & omni opprobrii genere cœli Regem deludendo, uti ejus ministerii mortales penes omnes. Eoq; Theologi trahunt Domini dictum in Evangelio: *Non decere sumptum de filiorum manibus panem dare Canibus*. Quæ quidem notæ si à Canino genere elui possent, nihil ferè inter animalia rationis expertia Cane venerabilius haberetur, ut qui non civitates modo sibi honori positas habuerint: quod ab Alexandro Magno factum esse, amissa Cane Perthæ nomine, Theopompus ait, verum etiam longe majora præconia monumentaq; secundum Ægyptios ritus omnino meruisse videantur.

JOANNIS PIERII VALERIANI HIEROGLYPHICORUM

LIBER VI.

DE IIS QUÆ PER CYNOCEPHALUM,
SIMIAM, ET ID GENUS RELIQUA
SIGNIFICANTUR.

Ex Sacris Ægyptiorum literis.

AD CÆLIUM CALCAGNINUM.

UCUNDISSIMUM illud hospitium, quod mihi apud te per duas continuas hebdomadas Ferrariae fuit, effecit, ut ea omnia incommoda, quæ perpessus eram jaculansq; omnes, quæ in tanta rerum conversione feceram, inciperem oblivisci. Nam cum tu me Romana clade perterrefactum, neque non Florentina urbis, atque aded totius Italiae turbationes & motu fugientem, otii tandem cupidum in patriam meae recipere festinantem, jungere iter jussisses, & apud te dies aliquot commorari, invitatis quotidie viris licentibus præstantibus, magnam morori meo consolationem adhibuisti, suavissimisq; illorum sermonibus agritudinis totius acerbis delinivisti: præcipuè verò eruditissimo Manardo illo tuo sapienter vocato. Ea demum fuit utriusq; humanitas, ut nunquam apud quempiam alias hilarius acceptum me meminerm: ita uterq; vestris me lucubrationibus certatim oblectare contendebat: tu, dum remotissima quæq; profundissime eruditionis arcana, apud auctores veteres delirescentia, è tenebris eruebas; ille dum Medicinæ Philosophiæ quæ loca plerumq; abstrusosq; sensus, & longa annorum serie ad hunc usq; diem ignota, multis agritudinibus remedia luci dare adnitchatur. Hinc factum, ut ego à vobis tali refectus cibo, cum primum ad Ægyptiacam meam Commentaria datus es reditus, vestra memor liberalitatis, qui me nullo laborum vestrorum fructu fraudare voluisti, statim cogitarim amicitiam tam honesta de causa olim vobiscum initam, aliquo testimonio comprobare. Atque ita Cynocephali Ægyptiaci Commentarium (id enim ob varietatem ipsam præcipuè placuit) nomini tuo nuncupari. Argumentum quidem, nisi me studiorum meorum ratio fallit, fortè non indignum, quod tu tante viri eruditionis evolvas, quo in legendo, tamen si nihil tibi lectionum omnium belluoni novum occurrerit, saltem, ut mea erga te benevolentia signum sit atque monumentum, opto.

CAP. I.

NAm Cynocephali, quem Latine *Canicipitem* interpretabimur, hieroglyphica, tum multa sunt, tum eo nullum apud Ægyptios sanctius animal, neque sacratius fuit. Eadem pene forma est, qua